

være af Betydning, at man er Herre over at kunne afbryde Gennemstrømningen eller formindske Mængden af ind- eller udløbende Vand under saadanne Forhold — særlig høj og særlig lav Havvandstand —, hvor ellers Strømhastigheden kunde blive generende for Værkernes Bestaaen eller kræve anvendt store Beløb til Anlæg og Vedligeholdelse af Værker til Beskyttelse mod Udskaering af Bunden og Kysten“. Jeg maa sige, at selv om det kan tænkes, at man nogenlunde afværger disse Følger ved at anbringe Stigborde, er der for det første den Betænkelighed, at Betjeningen skal ikke foregaa mekanisk, men ved Menneskehjælp, saa at den altsaa kan forsømmes, og dernæst synes jeg, man maa erkende, at selv om disse Værker i nogen Grad kan beskyttes ved Stigbord, bliver de dog angribelige af Vandet. Dette Forhold kræver i alt Fald en nærmere Redegørelse og Oplysning i et kommende Udvalg.

Den anden Omstændighed, som gør Lovforslaget tvivlsomt for mig, og som ogsaa den ærede foregaaende Taler har berørt, er min Usikkerhed om, hvorvidt Materialvandringen vil have afgørende Indvirkning paa disse Værker. At Materialvandringen har stor angribende Virkning, er aabent indrømmet af Kommissionen. Den siger flere Gange og meget stærkt, at en effektiv Beskyttelse mod denne Materialvandring synes vanskelig at opnaa. Man spørger da sig selv: Hvad har Kommissionen da ønsket at indføre til Værn mod denne Materialvandring? Saa vidt jeg kan se, tænker Kommissionen her i Virkeligheden kun paa to Ting, der begge staaer for mig som ret smaa. Det drejer sig om, at denne Materialvandring kan præstere to Resultater, den kan tvinge Løbet til at forskyde sig mod Syd, og den kan til Tider helt eller delvis lukke Løbet, altsaa den kan tilsande det. Med Hensyn til Forskydningen mod Syd har Kommissionen foreslaaet det saakaldte Ledeværk, som — saa vidt jeg har forstaaet det — tænkes lagt paa Sydsiden, men om Værdien af dette Ledeværk udtaler Kommissionen, at Bygningen af et saadant Ledeværk, naar der da ikke skal anvendes meget betydelige Summer til dets Fremstilling, maa henregnes til den Slags Foretagender, om hvis heldige Udfald intet med Sikkerhed kan siges. Det forekommer mig, at det da er en tvivlsom Affære at betro Værnet mod Vandringen mod Syd til dette lille Ledeværk. Jeg mener altsaa, at dette ogsaa bør undersøges, men

for øvrigt har Ledeværket ved Siden af den Gerning at hjælpe til at hindre Tilsanding at hindre, at Løbet bevæger sig frit og levende. Men det er klart, at dette ikke har været Kommissionen nok, og Kommissionen tager da sin Tilflugt yderligere til det gamle kendte Middel fra Nymindegab, Sandpumpning. Saa vidt jeg har forstaaet Forslaget, gaar det ud paa, at man, saa længe man beholder den saakaldte Frisluse — ikke den P. Hansenske lukkede Sluse med Ferskvandssø, men en Frisluse med Brakvandssø —, skal der ikke tages andre Forholdsregler mod Tilsanding end Ledeværket og Sandpumpning. Det er mig uforstaaeligt, at dette virkelig skulde være tilstrækkeligt. Naturligvis maa der være stor Forskel paa en lukket Sluse, hvis jeg maa bruge det Udtryk, altsaa en Sluse med selvvirkende Lukker, der gør Fjorden til Ferskvandssø, og den frie Sluse, men at Ledeværket skulde være nok til at præstere den til at holde Løbet aabent tilstrækkelige Udskylning, kan jeg dog ikke tænke mig. Jeg mener, at ogsaa dette bør underkastes en nærmere Undersøgelse i Udvalget.

Maa jeg med det samme gøre opmærksom paa, at Docent Munch-Petersen netop har gjort gældende, at ogsaa dette Anlæg kræver Moleanlæg i langt større Stil end disse saakaldte Ledeværker. Jeg er ikke sagkyndig paa dette Omraade, men man har jo Erfaringerne fra de tidligere Tilsandinger at bygge paa, og man faar det Indtryk, at det virkelig maa være rigtigt, at der kræves noget mere end et lille Ledeværk, at der virkelig kræves Moler, der fører ud til Dybvande, saa at der bliver Samspil mellem Vandet fra det dybe Indvand og Vandet fra det dybe Hav. Det er en nødvendig Betingelse for, at man kan holde Løbet aabent. Hvis dette er rigtigt, vil Bekostningen stige fra 2 Millioner til 4,200,000 Kr. efter Docent Munch-Petersens Antagelse.

Jeg kommer herved ind paa det næste, som jeg synes bør undersøges. Det er Bekostningen ved Anlægget. Det har forbavset mig, at Anlægget ikke skulde koste mere end 2,1 Mill. Kr. eller deromkring, naar vi ser hen til, at det Forslag, der i 1911—12 blev produceret af den saakaldte Ingeniørkommission, regnede, naar der skulde anbringes 2 Par Moler — hvad der her er Tale om —, med en Bekostning af 3,5 Mill. Kr. Hvis det viser sig, at Molerne bliver nødvendige, bliver det ogsaa at tage under Overvejelse, om man ikke kommer til at medtage de 2,2